

ВІШЕБСКІ РАБОЧЫ

ОРГАН ВІШЕБСКАГА АБЛАСНОГА І ГАРАДСКОГА КАМІТЭТАЎ ВП(б)Е,
АБЛАСНОГА І ГАРАДСКОГА СОВЕТАЎ ДЭПУТАТАЎ ПРАЦОЎНЫХ

№ 7 (7084)

Серада, 26 студзеня

1944 г.

З А Г А Д

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Генералу арміі ГОВАРАВУ

Войскі Ленінградскага фронту, прадаўжаючы паспяховае наступленне, сёння, 24 студзеня, у выніку ўмелага абходнага манёўра і імклівай атакі з фронту, авалодалі горадам Пушкін (Царскае сяло) і горадам Паўлаўск (Слуцк) — буйнымі чыгуначнымі вузламі і магутнымі апорнымі пунктамі абароны немцаў.

У баях за авалоданне гарадамі Пушкін і Паўлаўск вызначыліся войскі генерал-палкоўніка Масленікава, генерал-маёра Хазова, генерал-маёра Бунькова, генерал-маёра Ястрабава, палкоўніка Введзенскага, артылерысты генерал-маёра артылерыі Міхалкіна, палкоўніка Маслоўскага і танкісты падпалкоўніка Грзельшвілі.

У азнаменаванне атрыманай перамогі найбольш вызначыўшыся ў баях злучэнні і часці прадставіць да прысваення найменаванняў „Пушкінскіх“ і „Паўлаўскіх“ і да ўзнагароды ордэнамі.

Сёння, 24 студзеня, у 21 гадзіну сталіца нашай Радзімы Масква ад імені Радзімы салютуе нашым доблесным войскам, авалодаўшым гарадамі Пушкін і Паўлаўск, — дванаццацю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні аб'яўляю падзяку ўсім кіруючым Вамі войскам, удзельнічаўшым у баях за вызваленне гарадоў Пушкін і Паўлаўск.

Вечная слава героям, паўшым у барацьбе за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захватчыкам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы Маршал Совецкага Саюза

І. СТАЛІН.

24 студзеня 1944 года.

Па-баявому рыхтавацца да веснавой сяўбы

Нямецкія каты разбурылі і нанеслі незлічоную шкоду сельскай гаспадарцы нашай абласці. Патрабуецца велзарнейшае напружанне ўсіх сіл, каб аднавіць усё разбуранае.

Веснавая сяўба — гэта адказны этап у сельскагаспадарчым годзе. Вось чаму падрыхтоўка да яе павінна вестыся па-баявому, поўным ходам ва ўсіх вызваленых калгасах, саўгасах і машынатрактарных станцыях.

Вядома, што насенне з'яўляецца асновай павышэння ўраджайнасці. Таму ў вызваленых калгасах неабходна хутка закончыць стварэнне насенна-страхавых фондаў. Ужо ёсць нямала прыкладаў гаспадарскіх клопатаў аб насенні. Па даных Абалза, прышынства ў абласці па засыпцы насення займаюць Лёзненскі і Сіроцінскі раёны, дзе засыпана, у Лёзненскім — зернавых 1735 цэнтнераў і бульбы 3613 цэнтнераў, у Сіроцінскім — зернавых 378 цэнтнераў і бульбы — 1200 цэнтнераў.

Выключна вялікія задачы ўскладаюцца на аднаўляемыя МТС у правядзенні веснавой сяўбы. Гэта абавязвае кіраўнікоў раёнаў і МТС у многіх раз узмацніць увагу да аднаўлення машынатрактарных станцый і рамонту трактараў. Правільная арганізацыя працы — важнейшая ўмова паспяховага правядзення рамонтнай кампаніі.

Трэба яшчэ шырэй раздзіць полымі сацыялістычнага спаборніцтва ў аднаўляемых МТС і МТМ, мабілізаваць усіх рамонтнікаў на поўнае выкананне плана рамонту трактараў у кароткі тэрмін і добра якасна, стварыць ім неабходныя ўмовы для работы. Неаслабнай павінна быць увага да падрыхтоўкі трактарыстаў і другіх механізатарскіх кадраў.

Задача кіраўнікоў раёнаў і МТС, зямельных органаў, калгасаў і ўсіх калгаснікаў весты ўсе падрыхтоўчыя работы да веснавой сяўбы рытмічна і паспяхова. Будзем працаваць так, каб сустрэць веснавую сяўбу ва ўсеўзрабненні.

Урачыста-траурнае пасяджэнне, прысвечанае 20 гадавіне з дня смерці В. І. Леніна

21 студзеня ў Маскве, у Вялікім зале Крэмлёўскага палаца адбылося ўрачыста-траурнае пасяджэнне ЦК ВКП(б), Маскоўскага абласнога і Маскоўскага гарадскога Камітэтаў ВКП(б), Прэзідыумаў Вярхоўнага Савета СССР і Вярхоўнага Савета РСФСР, Маскоўскага абласнога і гарадскога Саветаў дэпутатаў працоўных, ЦК ВЛКСМ, МК і МГК ВЛКСМ, Прэзідыума ВЦСПС, разам з прадстаўнікамі партыйных, грамадскіх арганізацый і Чырвонай Арміі, прысвечанае 20 гадавіне з дня смерці В. І. Леніна.

У 6 гадзін 50 мінут за сталом прэзідыума паяўляюцца таварышы Сталін, Молатаў, Калінін, Кагановіч, Андрэеў, Мікаян, Берыя, Швернік, Маленкоў, Шчэрбакоў, Вазнесенскі. Удзельнікі ўрачыста-траурнага пасяджэння сустракаюць іх бурнай авацыяй.

— Няхай жыве таварыш Сталін!

У глыбокім і моцным душэўным парыве ўстаюць, вітаючы таварыша Сталіна і яго саратнікаў і ў іх асобе — партыю Леніна — Сталіна, баявога арганізатара і натхніцеля перамог над нямецка-фашысцкімі захватчыкамі. Грымюць магутнае „Ура“, у адно зліваюцца незмаўкаючыя ап-

ладысменты і воклічы ўрачыстых прывітаніяў.

Тав. М. І. Калінін аб'яўляе ўрачыста-траурнае пасяджэнне адкрытым.

— Сёння споўнілася 20 год з дня смерці Владзіміра Ільіча Леніна, — гаворыць таварыш Калінін. — Прашу ўшанаваць яго памяць устававаннем.

Усе ўстаюць. Урачыста і напоўнена глыбокай значымасці гэта мінута маўчання! Зрокі ўсіх звернуты да таварыша Сталіна. Да яго, вялікага прадаўжальніка справы Леніна, які высока нясе пабеданосны, асяняючы савецкі народ ланітскі сцяг, звернута сьмяюцца любоў і ўдзячнасць народа.

М. І. Калінін прадастаўляе слова для даклада тав. А. С. Шчэрбакову. Удзельнікі пасяджэння цёпла сустракаюць яго доўга незмаўкаючымі апладысмантамі.

Яркі, глыбокамястоўны даклад таварыша Шчэрбакова выслухоўваецца з велізарнай і ўсхваляванай увагай.

Дакладчык падводзіць вынік 20 год барацьбы за ажыццяўлення ланітскіх ідэй, якую паслядоўна і напружана вяла большавіцкая партыя пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна. Гэты вынік падводзіцца ў абстаноўцы нарастаючага

пабеданоснага наступлення Чырвонай Арміі, знамянуючага сабой таржаство ланітска-сталінскіх ідэй.

З вялікай увагай выслухоўваецца заява таварыша Шчэрбакова аб крушэнні гітлераўскіх планаў, разлічаных на раскол дэмакратычнай кааліцыі, аб умацаванні давер'я і адзінства сярод краін антыгітлераўскай кааліцыі. Гэту заяву ўсе прысутныя ўспрымаюць з вялікім задаволеннем.

Заканчваючы даклад, таварыш Шчэрбакоў папярэджвае супроць настрою самасупакаення і зазнайства і заклікае мабілізаваць усе сілы народа, усю магутнасць і майстэрства нашай арміі, каб дабіць фашысцкіх захватчыкаў. З новай сілай гучыць прыведзенае дакладчыкам указанне таварыша Сталіна аб тым, што перамога не даецца без барацьбы і напружання, што яна бярэцца з бою.

Бурныя апладысменты, воклічы прывітаніяў зліваюцца ў адзіную магутную дэманстрацыю любові і адданасці нашага народа вялікаму Сталіну. Удзельнікі пасяджэння, стоячы спяваюць партыйны гімн „Інтэрнацыянал“.

Тав. М. І. Калінін аб'яўляе ўрачыста-траурнае пасяджэнне закрытым.

Ад Совецкага Інформбюро 3 аператыўнай зводкі за 24 студзеня

Войскі Ленінградскага фронту, прадаўжаючы паспяховае наступленне, 24 студзеня авалодалі горадам Пушкін (Царскае сяло), горадам Паўлаўск (Слуцк), а таксама з баямі занялі больш 40 другіх насялёных пунктаў і сярод іх Новае Ермоліна, Старае Ермоліна, Смалкова, Воханава, Сокалава, Раманаўка, Горкі, Пакроўскае, Гукалава, Папова. Нашы войскі перарэзалі чыгунку Гатчына — Нарва.

На працягу 24 студзеня на паўночных-заход ад Тосно нашы войскі з баямі прасоўваліся ўперад і занялі некалькі пунктаў, сярод іх буйны насялёны пункт Ульянаўка, ператвораны немцамі ў моцны вузел абароны, і чыгуначны вузел Сабліна на чыгуначнай магістралі Ленінград — Масква.

На захад і на паўднёвы-захад ад Ноўгарада нашы войскі вялі наступальныя баі, у ходзе якіх занялі насялёныя пункты Багданава, Сіяхава, Сутокі, Ларэшнікава, Орлова, Сідаркова, Бальшое і Малае Падсонне, Сельцо, Вярхоўе, Спасіскапец, Гарошкава, Забалотце, Курыцко, Сергава і чыгуначныя станцыі Трасова, Барок.

На ўсход ад Вінніцы нашы войскі адбівалі атакі буйных сіл пяхоты і танкаў праціўніка і нанеслі яму вялікія страты ў жывой сіле і тэхніцы.

На другіх участках фронту, у радзе пунктаў ішлі баі мясцовага значэння.

На працягу 23 студзеня нашы войскі на ўсіх фронтах падбілі і знішчылі 46 нямецкіх танкаў. У баях і агнём зенітнай артылерыі збіта 45 самалётаў праціўніка.

Пад сцягам Леніна--Сталіна савецкі народ ідзе да перамогі

Даклад тав. А.С. Шчэрбакова 21 студзеня 1944 года на ўрачыста-траурным пасяджэнні, прысвечаным 20 гадавіне з дня смерці В. І. Леніна

Па Ленінскаму шляху

Таварышы! Вось ужо 20 год народы Савецкага Саюза працуюць і змагаюцца без Леніна, натхняемы яго вялікімі, нямеркнучымі ідэямі. Кожны пражыты год дагаў усё новае і новае пацвярджэнне вернасці і жыццёвасці ідэй стваральніка нашай партыі і савецкай дзяржавы.

Двадцатую гадавіну з дня смерці Леніна наша краіна адзначае ў дні наступлення Чырвонай Арміі супроць нямецка-фашысцкіх войск. У гэтых слаўных баях наш народ, наша армія атрымліваюць перамогі пад сцягам Леніна--Сталіна.

Цяпер, калі наша дзяржава ў вайне супроць аб'яднаных узброеных сіл фашысцкіх дзяржаў вытрымала суровае выпрабаванне, яшчэ больш яркім паўстае перад намі вобраз вялікага Леніна.

Гісторыя старой Расіі заключалася, між іншым, у тым, што яе білі за адсталасць ваенную, за адсталасць гаспадарчую, за адсталасць культурную, за адсталасць дзяржаўную.

Ленін і Сталін указалі шляхі і сродкі ліквідацыі векавой адсталасці нашай краіны і ўмацавання незалежнасці нашай дзяржавы. Вядома, што царская Расія ўсё больш адставала ў сваім развіцці ад перадавых у эканамічных адносінах краін свету і з-за гэтага ўсё больш упадала ў кабалу замежных дзяржаў. Краіна ішла шляхам, які немінуча прывёў бы яе да страты дзяржаўнай самастойнасці. Ад такой ганьбы нашу краіну выратавала большэвіцкая партыя.

Улічваючы вопыт першай сусветнай вайны, у ходзе якой адсталая царская Расія аказалася перад катастрафай, Ленін, незадоўга да Кастрычніцкай рэвалюцыі, гаварыў: „Вайна неўмаліма, яна ставіць пытанне з бялігаснай рэзкасцю: або загінуць, або дагнаць перадавыя краіны і перагнаць іх таксама і эканамічна... Загінуць або на ўсіх парак накіравацца ўперад“ (Ленін, т. 21, стар. 191).

У выніку Вялікай Кастрычніцкай Соцыялістычнай рэвалюцыі і паслядоўнага ажыццяўлення левінска-сталінскай палітыкі, Савецкая краіна стала магутнай індустрыяльнай і калгаснай дзяржавай. Гісторыя не ведае прыкладаў такога бурнага эканамічнага і культурнага развіцця, які з'явіліся свету наша краіна за год савецкай улады.

Усе сілы савецкага народа накіраваны былі на стварэнне ў найкарацейшы тэрмін магутнай сучаснай прамысловасці. Марудзіць у гэтай справе было нельга. На велізарнай прасторы ад Балтыкі да Ціхага акіяна, ад Давітага акіяна да

Чорнага мора разгарнулася гіганцкае будаўніцтва прадпрыемстваў, вырасталі новыя гарады і прамысловыя цэнтры.

У краіне былі створаны такія галіны прамысловасці, маючыя важнейшае значэнне для абароны краіны, як станкабудаўніцтва, самалётнабудаўніцтва, аўтамабільная, трактарная, хімічная прамысловасць. У многа раз узрасла вытворчасць электраэнергіі, нафтапрадуктаў і вугалю. Велізарнае развіццё атрымала чорная металургія. Створана была новая магутная вугальна-металургічная база на Усходзе.

Вядома, што Царская Расія ў мінулай сусветнай вайне з прычыны эканамічнай адсталасці аказалася перад пагрозай ваеннага разгрома. Прамысловасць не магла снабдаць армію не толькі такім новым узбраеннем, як самалёты і танкі, але і звычайнай для таго часу баявой тэхнікай. У рускай арміі амаль не было дзяжэй артылерыі, не хапала лёгкай артылерыі, кулямэтаў і нават вінтовак. У перыяды напружаных баёў армія заставалася без снарадаў і патронаў.

У сучаснай вайне наша армія не адчувае недастачы ва ўзбраенні і боепрыпасах, баявая тэхніка Чырвонай Арміі ўсё больш удасканальваецца. Гэта з'яўляецца вынікам ажыццяўлення вялікіх прадначартанняў Леніна і Сталіна аб ліквідацыі векавой тэхнічнай адсталасці Расіі.

Пры гэтым нельга забыцца, што ў вайну 1914—1917 г. г. на руска-германскім фронце стаяла не больш 127 дывізіяў немцаў і іх саюзнікаў. Цяпер, у другую сусветную вайну, Германія і яе васалы выставілі супроць СССР не менш 260 дывізіяў. Значыць на савецка-германскім фронце немцы і іх васалы маюць зараз армію ў два разы больш, чым гэта было ў першай сусветнай вайне.

Без магутнай індустрыі, створанай у сталінскія пяцігодкі, немагчыма было б выдзяненне такой вайны, якой не бачыў раней свет—ні па маштабах сражэнняў, ні па характары варажых армій, ні па колькасці самай найважнейшай тэхнікі, якая ўдзельнічае ў вайне. Тым больш немагчымы былі б перамогі ў такой вайне.

Магутная прамысловасць Савецкага Саюза з'яўляецца матэрыяльна-тэхнічнай базай баявых поспехаў Чырвонай Арміі.

Мабілізаваўшы ўсе сілы народа на стварэнне сучаснай прамысловасці, партыя, разам з тым, прыступіла, як толькі для гэтага наступілі ўмовы, да карэннага пераўтварэння сельскай гаспадаркі. У выніку ажыццяўлення

палітыкі калектывізацыі былі створаны новыя, рашаючыя ўмовы, неабходныя для пабудовы соцыялістычнага грамадства. Пераўтворана была самая адсталая галіна народнай гаспадаркі. Замест распыленых сялянскіх гаспадарак з іх дапаможнай тэхнікай і кансерватыўным укладам жыцця краіна стала мець буйную соцыялістычную сельскую гаспадарку, аснашчоную перадавой тэхнікай. Тым самым, соцыялізм перамог і ў вёсцы.

Ажыццявіліся вялікія прадначартанні Леніна і Сталіна аб соцыялістычнай перабудове сельскай гаспадаркі. Для кожнага відавочна, што вёсцы вайны такога маштаба, як сучасная вайна, маюць у тылу адсталую, раздробленую, індывідуальную сялянскую гаспадарку— было б проста немагчыма.

Калгасы, якія забяспечваюць зараз у дзяжэй ваенных умовах снабжэнне арміі і краіны прадальствам, а прамысловасць— сыравінай, з'яўляюцца моцнай апорай фронту і баявых поспехаў Чырвонай Арміі.

Пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі ў нашай краіне не толькі была створана новая, соцыялістычная эканоміка, але і вырашчаны кадры, здольныя рухаць уперад тэхніку, пускаць яе ў ход.

Падрыхтоўка кадраў разгарнулася такімі-ж быстрымі тэмпамі, як і гаспадарчае будаўніцтва. Прайшло ўсяго некалькі год і ў нашай краіне паявіліся шматлікія кадры інжынераў, тэхнікаў, кваліфікаваных рабочых у прамысловасці і на транспарце, трактарыстаў, камбайнераў, аграномаў у сельскай гаспадарцы. Наяўнасць гэтых тэхнічна граматных кадраў дазволіла ў сваю чаргу стварыць шматлікія ваенныя кадры—артылерыстаў, танкістаў, лётчыкаў, сувязістаў і сапёраў. Такія кадры ў вялікай колькасці могуць паявіцца толькі ў краіне тэхнічна і эканамічна перадавой.

Такім чынам, ажыццявіліся ўказанні Леніна і Сталіна аб падрыхтоўцы з рабочых і сялян інтэлігенцыі, адданай інтарсам Радзімы. Без інтэлігенцыі, без тэхнічна граматных кадраў вёсцы сучасную вайну было б немагчыма. Наяўнасць такіх кадраў дала магчымасць нашай партыі ва ўмовах вайны вырашыць найцяжэйшую задачу—быстра перавесці прамысловасць на вытворчасць узбраення і ў кароткі тэрмін разгарнуць многамільённую армію.

Пачынаючы сваю злучную вайну супроць СССР, гітлераўцы думалі знайсці шчыльны і трэшчыны ў савецкім грамадстве, разлічвалі парушыць яго адзінства. Яны разлічвалі ўбіць клін паміж рабочымі

і калгаснікамі, пасварыць іх між сабой. Аднак для каго-ці пер не відавочна, што гэта стаўка гітлераўцаў аказалася бітай. Саюз рабочых і сялян загартаваўся на палях сражэнняў, умацнеў у самаадданай рабоце ў тылу і зараз з'яўляецца моцным, як ніколі.

Ленінска-сталінская палітыка партыі згуртавала ў адно ўсіх працоўных, стварыла і ўмацавала саюз рабочага класа, сялянства і інтэлігенцыі, ліквідавала буйную нацыянальную розніцу паміж народамі. Наша свабодная айчына стала надзейным аплотам дружбы народаў. Зараз усе народы нашай краіны, на чале з вялікім рускім народам, са зброй у руках, самааддана ўдзельнічаюць у вайне за свабоду і незалежнасць сваёй радзімы. У гэтым сказалася сіла і жыццёвасць ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі, якая забяспечыла брацкае супрацоўніцтва ўсіх народаў Савецкага Саюза.

Такім чынам, ажыццяўлены вялікія прадначартанні

Леніна і Сталіна аб ўмацаванні дружбы паміж народамі Савецкай дзяржавы, аб ўмацаванні саюза рабочых, сялян і інтэлігенцыі.

Больш двух з палавінай год прайшло з часу разбойніцкага нападу фашысцкіх орд на нашу краіну. Савецкая дзяржава, створаная Леніным і ператвораная пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна ў несакрушальную крэпасць, не толькі ўстаяла супроць націска фашысцкіх полчышч, але і адбіла гэты націск ударами такой сілы, пад цяжарам якіх рушыцца гітлераўская кааліцыя, трашчыць будынак фашысцкага „новага парадку ў Еўропе“. Калі ў сучаснай вайне, рашаючай лёс пакаленняў, савецкі народ атрымлівае вялікія перамогі, то гэтым мы абавязаны таму, што наша партыя пад вядзельствам таварыша Сталіна ішла па ленінскаму шляху і няўхільна ажыццяўляла ленінскія заветы.

(Бурныя, працяглыя апладысментаў).

Вялікія перамогі Чырвонай Арміі

Прайшоўшы пасля 19 гадавіны з дня смерці Вадзіміра Ільіча Леніна год з'яўіўся пераломным у ходзе Айчынай вайны. Гэты год прайшоў пад знакам ваенных поспехаў Чырвонай Арміі і буйных паражэнняў арміі нямецкіх захватчыкаў. Гэты год з новай сілай пацвердзіў вялікую праўду, заключаную ў словах Леніна: „Ніколі не перамогуць таго народа, у якім рабочыя і сяляне ў большасці сваёй пазналі, адчулі і ўбачылі, што яны адстойваюць сваю, Савецкую ўладу—ўладу працоўных, што адстойваюць тую справу, перамога якой ім і іх дзедам забяспечыць магчымасць карыстацца ўсімі дабротамі культуры, усімі творами чалавечай працы“ (Ленін, творы, т. 24, стар. 258-259).

Нямецка-фашысцкія захватчыкі на ўсім працягу вайны прадпрымалі адчайныя намаганні, кідалі ў бой усе свае сілы, каб разбіць Чырвоную Армію і заняволіць нашу Радзіму. Аднак адзін за другім рушыліся авантурыстычныя планы гітлераўцаў, разлічаныя на заваяванне Савецкага Саюза.

У першыя месяцы вайны не толькі гітлераўцы, але, не будзе пераўвядзеннем сказаць, што большасць палітычных і дзяржаўных дзеячоў у саюзных краінах расценьвалі часовыя няўдачы Чырвонай Арміі як праўленне ваеннай і эканамічнай слабасці Савецкай дзяржавы. Яны лічылі, што на савецка-германскім фронце гітлераўскія орды атрымліваюць такую-ж лёгкую і

маланкавую перамогу, як і на захадзе—у Польшчы, Бельгіі, Францыі і г. д.

У пацвярджэнне сваіх слоў я спашлюся толькі на два сведчанні, хоць іх можна прывесці колькі пажадана.

Амерыканскі журналіст Кэсідзі ў сваёй кнізе „Маскоўскія запісы“ паведамляе, што эксперты па рускіх справах з лагера саюзнікаў у пачатку вайны прадказвалі хуткую пагібель Савецкага Саюза: „Агульная думка ўсіх экспертаў,—піша Кэсідзі,—была такой, што вайна ў Расіі працягнецца ад трох тыдняў да трох месяцаў. Яны былі-б вельмі здзіўлены, калі-б ім тады казалі, што наступіць трэці год вайны і Чырвоная Армія будзе наносіць цяжкія ўдары ўзброеным сілам Германіі“.

Падобнае-ж сведчанне маецца і ў кнізе вядомага амерыканскага дзяржаўнага дзеяча--Стэтыніуса: „Я ўспамінаю,—піша ён,—многа дыскусій, у часе якіх гаварылася аб тым, што вайна ў Расіі закончыцца да 1 жніўня (гutarка, зразумела, ідзе аб 1 жніўні 1941 г. А. Шч.). Старонкі гэтага пункта гледжання лічылі, што ўсё ўзбраенне, якое мы адправім у Расію, магчыма, трапіць у рукі Гітлера. Адзінства савецкага народа і сіла Чырвонай Арміі не дадзеныя ў тым дні не толькі ў Берліне, але таксама і ў Вашынгтоне і Лондане“.

(Працяг на 3 стар.)

Пад сцягам Леніна--Сталіна савецкі народ ідзе да перамогі

Даклад тав. А. С. Шчэрбакова 21 студзеня 1944 года на ўрачыста-траурным пасяджэнні, прысвечаным 20 гадавіне з дня смерці В. І. Леніна

(Працяг)

Што датычыць савецкага народа, то ён у самыя цяжкія дні барадзбы ні на мінуту не траціў упэўненасці ў перамозе, бо ён ведаў, што пераўтвораная пад кіраўніцтвам Леніна і Сталіна наша сацыялістычная краіна моцна і магутна, што нямецка-фашысцкім захватчыкам і іх саюзнікам не расхістаць моц Савецкай дзяржавы.

Кіруючыся неабвержнымі правіламі—заўсёды гаварыць народу праўду і толькі праўду, наша партыя, таварыш Сталін ужо ў самым пачатку вайны, ва ўвесь голас сказаў працоўным аб той велізарнай небяспецы, якая нависла над Радзімай з боку фашысцкіх разбойнікаў. І разам з тым, ужо тады, у першыя дні вайны геній нашага правадыра, таварыша Сталіна асвятліў перспектывы вайны і мабілізаваў армію і народ на пераадоленне смяротнай небяспекі, навіслай над краінай. Таварыш Сталін гаварыў тады, што поспехі немцаў на савецка-германскім фронце маюць часовы характар, што гітлераўская армія будзе адкінутая і разбітая, як былі разбіты арміі Напалеона і Вільгельма. Цяпер ужо ўсім відавочна, як збываюцца словы таварыша Сталіна.

Прайшоўшы год у ваенных адносінах быў годам буйнейшых перамог Чырвонай Арміі. У ходзе Айчынай вайны адбыўся карэнны пералом. Сталінградская бітва азнаменавала пачатак гэтага карэннага пералома. Гітлераўцы яшчэ пацяшалі сябе надзеяй выйсці з цяжкага крызіса і гэта надзея звязвалася імі з летнім наступленнем. Аднак летам мінулага года немцы не змаглі ўжо дасягнуць нават часовых поспехаў. Пачаўшы сваё запазданае летняе наступленне, гітлераўцы абвясцілі, што гэта будзе рашучы паход, які прынясе Германіі поўную перамогу. Аднак летняе наступленне немцаў было ліквідавана Чырвонай Арміяй. Пад Курскам Чырвоная Армія зрабіла нямецка-фашысцкім войскам новае пабоішча. Кінуўшы ў наступленне на Курск нямецкія войскі былі разгромлены і гітлераўцы ўжо не змаглі стрымаць напор нашых войскаў, якія пасляхова разгарнулі сваё летняе наступленне. „Калі бітва пад Сталінградам,—гаварыў таварыш Сталін,—прадвільчала закат нямецка-фашысцкай арміі, то бітва пад Курскам паставіла яе перад катастрафай“.

На працягу ўсяго лета і восені мінулага года нашы войскі няспынна гналі немцаў на захад, узламвалі доўгачасовыя абарончыя збудаванні праціўніка,

фарсіравалі буйнейшыя водныя перашкоды, ламалі жорсткае супраціўленне ворага і крок за крокам ачышчалі савецкую зямлю ад заклітых ворагаў нашай Радзімы.

Германскае камандаванне старалася ў што-б то ні стала ўтрымаць лінію Дняпра. У канцы верасня гітлераўскае камандаванне звярнулася да сваёй арміі з загадам не аддаваць больш ні адной пядзі зямлі. Гітлер запэўняў немцаў, што Дняпр будзе рубяжом, аддзяляючым дзве арміі адна ад другой, што зямля пазіцыі на Дняпры добра ўмацаваны і іх можна лічыць непрыступнымі.

Берлінскае радыё распісвала шырыню і глыбіню Дняпра, вышыню яго заходняга берага, выгавдасць і непрыступнасць камандных пазіцый немцаў на вышніх днепроўскіх берагоў. На днепроўскіх пазіцыях гітлераўцы намерваліся моцна трымацца. Але, як гавораць, трымалася кабыла за аглоблі, ды ўпала. (Смех і ажыўленне ў зале).

Ужо ў пачатку кастрычніка савецкія войскі фарсіравалі Дняпр і стварылі некалькі плацдармаў на яго правым беразе. А праз месяц, савецкі сцяг узвіўся над вызваленай сталіцай Украіны. Пасля выгнання немцаў з Кіева канчаткова рухнулі германскія планы ўтрымання на лініі Дняпра. Больш таго,—з узямцём нашымі войскамі Кіева пачалася бітва за правабярэжную Украіну.

Урокі мінулага пералома года вайны неабвержна гавораць аб тым, што, не глядзячы на ўсе „татальныя“ мабілізацыі, нямецкая армія ўсё больш слабее, а сілы Чырвонай Арміі ўзрастаюць. Гэта відаць з таго, што ўжо больш года нашы войскі трымаюць ініцыятыву ваенных дзеянняў у сваіх руках. Гэта відаць таксама з таго, што ўсе спробы немцаў вырваць ініцыятыву з рук Чырвонай Арміі канчаюцца паразам. Контратакі немцаў нават на вузкіх участках фронту не даюць для іх жаданых вынікаў і паспяхова адбіваюцца нашымі войскамі. Не выпадкова Чырвоная Армія за мінулы год адкінула нямецкія войскі на захад месцамі да 1500 кілометраў. Не па сваёй добрай волі немцы пакінулі важнейшыя сельскагаспадарчыя раёны Кубані, Дона, левабярэжнай Украіны, буйнейшыя прамысловыя цэнтры—Данбас, Запарожжа, Дняпропетроўск, Кіраваград і іншыя. Іх выбіла адтуль наша Чырвоная Армія. Цяпер Чырвоная Армія атрымлівае слаўныя перамогі пад Ленінградам.

Да канца забытаўшыся кіх

ва ўласнай хлусні гітлераўскія дурачкі даюць, трэба прама сказаць, недарэчныя тлумачэнні прычын адступлення нямецкай арміі. Пасля разгрому нямецкіх войскаў пад Сталінградам гітлераўцы гаварылі: „Страта Сталінграда не мае важнага значэння. Вось калі-б савецкія войскі захапілі раёны Дона або Кубані,—тады іншая справа“. Пасля выгнання нямецкіх войскаў з раёнаў Дона і Кубані немцы яшчэ пяташліся і прыгаварвалі: „Страта Дона і Кубані нічога не значыць. Вось калі-б савецкія войскі захапілі Данбас,—тады другая справа“. Пасля разгрому нямецкіх войскаў у Данбасе гітлераўцы мармыталі: „У Данбасе былі нявыгадныя пазіцыі. Вось калі-б савецкія войскі перайшлі за Дняпр,—тады іншая справа“.

Пад ударамі Чырвонай Арміі немцы „скарчалі“ лінію фронту ў зіму 1941 года, прадаўжалі ўкарачваць фронт зімой 1942 года, летам 1943 года і гэтай жа справай займаюцца зараз—зімой 1944 года. Але, як гаворыць народная пагаворка,—„ўкароціш—не вернеш“. Няхай сабе „скарчаюць“ і „ўкарачваюць“. Наша армія інаш народ упэўнены, што гітлераўцы даскарачаюцца да таго, што самая кароткая лінія фронту для нямецкай арміі будзе праходзіць па рацэ Шпрэе, на якой стаіць Берлін. (Шумныя апладысменты).

Перавага савецкай стратэгіі і тактыкі, воінскага ўмення і маральнага духу нашых войскаў неабвержна даказана ўсім ходам вайны. У ажыццяўленні буйнейшых аперацый на савецка-германскім фронце, распрацаваных Вярхоўным Галоўнакамандаваннем Чырвонай Арміі, нашы генералы і афіцэры паказалі выдатныя ўзоры аперацыйнага майстэрства, а салдаты Чырвонай Арміі—геройства і баявую вывучку.

Савецкая краіна ганарыцца слаўнымі сталінскімі генераламі, военачальнікамі савецкіх арміяў.

Савецкая краіна ганарыцца баявымі афіцэрамі Чырвонай Арміі, прайшоўшымі выдатную сталінскую школу ваеннага майстэрства.

Савецкая краіна ганарыцца салдатамі сваёй арміі, умножыўшымі векавую славу рускіх воінаў.

Зараз уся справа ў тым, каб не супакойвацца на дасягнутым. Трэба заўсёды помніць аб тым, што вораг таксама не стаіць на месцы, што нямецкае камандаванне, імкнучыся адтэрмінаваць канчатковую гібель фашысцкай арміі, стараецца вынайсці новыя прыёмы і спосабы барадзбы. Вось чаму непакінем законам для савецкіх военачальнікаў з’яў-

ляецца бяспрэчнае выкананне загадаў Вярхоўнага Галоўнакамандуючага таварыша Сталіна аб пастаянным удасканаленні ваеннага майстэрства, выкананне яго патрабаванняў—дзень за днём падымацца на ступеньку вышэй у справе ўдасканалення ў ваенным майстэрстве.

І няма сумнення, што Чырвоная Армія і яе камандзіры будуць наўхільна выконваць сталінскія загады, няспынна, нястомна вучыцца, удасканальваць сваё баявое майстэрства, не супакойвацца на дасягнутым.

Перамогі Чырвонай Арміі—гэта перамогі савецкага ладу над крывавым рэжымам фашызма. У Чырвонай Арміі, у яе арганізацыі, у яе стратэгічнай дактрыне, гібкай тактыцы, выдатным узбраенні, высокім маральным духу адлюстроўваецца дасканаласць савецкай дзяржаў-

най сістэмы, перавага Савецкага Саюза над гітлераўскай Германіяй.

Таварышы! Кіраўніцтва ваеннымі дзеяннямі Вярхоўным Галоўнакамандаваннем Чырвонай Арміі апракінула ўсе разлікі ворага і павярнула ход вайны ў нашу карысць. Гісторыя войнаў не ведае такіх прыкладаў, калі цяжэнне вайны, у пачатку такога неспрыяльнага для адной стараны, было-б з такім майстэрствам пераломлена, а армія, накіроўваемая двёрдай рукой ваеннага генія, атрымлівала-б такія перамогі. Вялікая Айчынная вайна савецкага народа супроць нямецкіх катаў, накіроўваемая і натхняемая таварышом Сталінным, увойдзе ў гісторыю войнаў як здзіўляючы ўзор кіраўніцтва войскамі, вышэйшага майстэрства ведзення вайны. (Бурныя апладысменты).

Нашы сілы растуць і ўмацоўваюцца

Таварыш Сталін вучыць нас, што ў вайне перамагаюць тыя дзяржавы і арміі, сілы якіх у ходзе вайны ўзрастаюць, а церпяць паражэнні тыя дзяржавы і арміі, сілы якіх у ходзе вайны іссякаюць, змяншаюцца. Ужо ў пачатку вайны з гітлераўскімі захватчыкамі таварыш Сталін прадбачыў, што нашы сілы ў ходзе гэтай вайны, не глядзячы на часовыя страты рада абласцей і гарадоў, будуць расці і перамога будзе на нашай старане. Гэта прадбачанне цалкам апраўдалася ўсім ходам вайны.

У пачатку вайны перад нашым народам і ў першую чаргу перад рабочым класам, інжынерна-тэхнічнымі работнікамі прамысловасці паўстала задача—разгарнуць выпуск узбраення і ліквідаваць перамогу немцаў у колькасці танкаў, самалётаў, мінамётаў, аўтаматаў. Гэта была найцяжэйшая задача.

Пытанне стаяла так: ці зможа Савецкая дзяржава, у цяжкіх умовах ваеннага часу, забяспечыць рост сіл народнай гаспадаркі, быстрае развіццё ваеннай індустрыі. Такого рода задачу, да таго-ж у вільверна меншых маштабах, не змаглі вырашыць ні царская Расія, ні вільгельмаўская Германія ў год першай сусветнай вайны. Іх эканоміка ў ходзе вайны дэградывалася, развальвалася. Той-жа лёс гітлераўцы прадказвалі і нашай савецкай эканоміцы. Аднак прадказанні іх аказаліся бязглуздымі. Савецкая гаспадарка і ва ўмовах цяжкай вайны прадаўжала развівацца і нарошчваць сваю магутнасць.

Наш гераічны народ і ў першую чаргу нашы рабо-

чыя прамысловасці і транспарта, разам з інжынерна-тэхнічнымі работнікамі, паспяхова рашылі гэту задачу.

Баявой задачай рабочага класа, інжынераў і тэхнікаў з’яўляецца цяпер далейшае павелічэнне выпуска узбраення, боепрыпасаў, снаражэння, выплаўкі металаў, здабычы вугалю, вытворчасць электраэнергіі, а задачай работнікаў транспарта—хутка прасоўваць снаражэнне фронту.

Для забяспечання Чырвонай Арміі і насельніцтва краіны, прадавальства, а прамысловасці сыравінай трэба было пераадолець набачаныя цяжкасці ў сельскай гаспадарцы, узнікшыя ў сувязі з часовай стратай сельскагаспадарчых раёнаў Украіны, Дона і Кубані, напоўніць хоць-бы часткова гэтыя страты за кошт развіцця сельскай гаспадаркі ўсходніх раёнаў.

Савецкае калгаснае сялянства здолела вырашыць гэту найцяжэйшую задачу ваеннага часу і забяспечыць снабжэнне Чырвонай Арміі і краіны прадавольствам і сыравінай.

Баявой задачай нашых калгаснікаў і калгасніц, работнікаў саўгасаў і МТС зараз з’яўляецца павелічэнне прадукцыі сельскай гаспадаркі для фронту і краіны.

На трэцім гаду вайны мы маем злажаную і быстра растучую ваенную гаспадарку. Такім чынам савецкая гаспадарка аказалася здольнай павялічыць свае сілы ў ходзе вайны і тым самым даказала сваю перавагу над нямецка-фашысцкай рабска-прыгонніцкай эканомікай.

(Працяг на 4 стар.)

Пад сцягам Леніна--Сталіна савецкі народ ідзе да перамогі

Заканчэнне даклада тав. А.С. Шчэрбакова
21 студзеня 1944 года на ўрачыста-траурным
пасяджэнні, прысвечаным 20 гадавіне
з дня смерці В.І. Леніна

Новай дадатковай крыніцай умацавання нашай гаспадаркі з'яўляецца творчая работа, якая разгарнулася ў вызваленых ад акупантаў раёнах.

Немцы разграбілі і разбурылі квітнеючыя прамысловыя і сельскагаспадарчыя раёны, якія часова былі пад пятой акупантаў. Жыццё прыйшло ў гэтыя раёны разам з Чырвонай Арміяй. Прайшло ўсяго некалькі месяцаў пасля вызвалення Данбаса, і данецкі вугаль ужо пайшоў на чыгункі, на фабрыкі і заводы. Шырокім фронтам вядуцца работы па аднаўленню шахт, металургічных і іншых заводаў. І гэта толькі пачатак аднаўленчых работ, у якіх удзельнічае ўся краіна.

Партыя і Урад ужо зараз, ва ўмовах вайны, працягваюць пастаянны клопаты аб тым, каб вызвалена ад нямецкай акупацыі насельніцтва мела ўсе неабходныя ўмовы для нармальнага чалавечага жыцця. Партыя і Урад працягваюць асобныя клопаты аб сем'ях нашых франтавікоў.

У мінулых войнах сем'і салдат кідаліся на волю лёсу, разараліся і ўпадалі ў нішчату.

Воіны Чырвонай Арміі бачаць, што Савецкая дзяржава не пакідае іх сем'і ў бядзе. Яны ведаюць, што савецкая ўлада—гэта іх, свая, родная ўлада, што яна паможа іх жонкам і дзецям, бацькам і мацярам аднавіць гаспадарку, разбураную нямецкімі катамі. У гэтым адна з крыніц высокага маральна-баявога духу нашых войск.

Нямецкія каты прабавалі зламаць волю і стойкасць нашага народа дзікім разгулам крывавага злачынстваў, тэрорам, шыбеніцамі і „душагубкамі“. З кожным днём наступлення Чырвонай Арміі ўсё больш раскрываецца карціна страшэнных злачынстваў фашысцкіх разбойнікаў. З халодным разлікам людзедаў нямецкія разбойнікі катавалі і вешалі, рэзалі і палілі, атручвалі ў „душагубках“ сотні тысяч савецкіх людзей. Знішчылі дзят нацы, найбольш актыўную, жыццездольную частку савецкага насельніцтва, а астатніх запалохаць і ператварыць у бесславесных рабоў—такія крывавае палітыка гітлераўцаў. Аднак і гэты разлік гітлераўскіх разбойнікаў сарван савецкімі патрыётамі. Чырвоная Армія вызваліла з фашысцкай няволі мільёны савецкіх людзей. Зверсты немцаў

не зламалі волі савецкага народа, а яшчэ больш распалілі гнеў і ненавісць да нямецкіх захватчыкаў. Помста і смерць нямецкім зладзеям!—вось наш адказ гітлераўскім людзедам. (Працяглыя апладысменты).

У ходзе вайны вырастаўтарытэт Савецкага Саюза ў вачах усіх народаў, якія змагаюцца супроць гітлераўскай Германіі, умацаваліся, акрэплі яго знешнепалітычныя сувязі.

Рухнулі гітлераўскія планы, разлічаныя на раскол дэмакратычных краін. Умацавалася даверыя і адзінства сярод краін антыгітлераўскай кааліцыі. Аб гэтым перш за ўсё сведчаць рашэнні Маскоўскай і Тэгеранскай канферэнцый. У выніку Маскоўскай і Тэгеранскай канферэнцый вырацаван план, разлічаны на поўны і канчатковы разгром гітлераўскай Германіі, дасягнута пагадненне аб тэрмінах, напрамках і маштабе ваенных аперацый, запланаваных трыма саюзнымі дзяржавамі.

Таварышы! За прайшоўшы год савецкі народ многа і ўпорна папрацаваў, каб наблізіць канчатковую перамогу над гітлераўскай Германіяй. Цяпер ужо ясна, што справа ідзе да разгрому гітлераўскай Германіі. Нямецкая армія стаіць перад катастрофай. Але яна не разваліцца сама сабой. Была б недаравальная памылка нам, большавікам, пачываць на лаўрах.

Нашу партыю выхавалі Ленін і Сталін, якія не церпяць самасупакойнасці, вучаць партыю не захапляцца поспехамі. Заваяваны перамогі—вучаць нас Ленін і Сталін—павінны служыць асновай, фундаментам для дасягнення новых перамог, новых поспехаў. Пспехі і дасягненні нярэдка кружаць галаву, параджаюць благодушша, пераацэнку сваіх сіл і недаацэнку сіл ворага, празмерную самаўпэўненасць і зазнайства. Гэтыя настроі заўсёды прадстаўлялі сур'езную небяспеку, тым больш небяспечны яны ва ўмовах вайны. Мы загубілі б справу перамогі, калі ў нашых радах перамагалі б настроі самасупакойнасці.

Нашаму народу, нашай партыі прыдзецца яшчэ многа і энергічна папрацаваць, каб перамога вастаржаставала. Мы павінны мабілізаваць усе сілы народа, усю магутнасць і майстэрства нашай арміі, каб дабіць фа-

шысцкіх захватчыкаў, бо перамога—гаварыў таварыш Сталін—не даецца без барацьбы і напружання—яна бярэцца з бою. Чырвоная Армія, савецкі тыл, увесь наш народ зробіць усё для таго, каб наблізіць гэты дзень канчатковай перамогі.

Кіруючай і арганізуючай сілай у нашай краіне, у нашым народзе з'яўляецца большавіцкая партыя і наш правадыр таварыш Сталін. (Бурныя, працяглыя апладысменты).

Большавіцкая партыя прывяла працоўных нашай краіны да стварэння свабоднай, магутнай сацыялістычнай дзяржавы, а калі над Радзімай нависла грозная небяспека, падняла савецкі народ на свяшчэнную Айчынную вайну супроць ненавісных нямецкіх захватчыкаў.

Партыя Леніна—Сталіна накіравала да адзінай мэты і арганізавала сілы народа для таго, каб адстаяць заваяванні Вялікай Кастрычніцкай Сацыялістычнай Рэвалюцыі, свабоду і незалежнасць нашай Радзімы.

Партыя Леніна—Сталіна заўсёды выхоўвала народ у духу савецкага патрыятызма, гарачай любві да сваёй Радзімы, бяспрашна ў баю і бясплатнасці да ворагаў Савецкай дзяржавы. Цяпер партыя большавікоў па праву можа сказаць, што яе шматгадовая работа дала свае добрыя вынікі.

Наш народ праявіў у Айчынай вайне несакрушальнае адзінства. Уся краіна аб'ядналася вакол свайго вялікага, мудрага правадыра. Вялікі саратнік Леніна, прадаўжальнік яго бессмертнай справы, наш Вяроўны Галоўнакамандуючы таварыш Сталін вядзе армію і народ да поўнай перамогі, да таржаства нашай правай справы. (Бурныя апладысменты).

Няхай жыве ланізізм, наш верны, выпрабаваны ў баях сцяг, пад якім мы перамагалі і будзем перамацаць! (Апладысменты).

Няхай жыве савецкі народ, народ-герой, народ-воін! (Апладысменты).

Няхай жыве Чырвоная Армія і Ваенна-Марскі Флот! (Апладысменты).

Няхай жыве таварыш Сталін, які вядзе нас да канчатковай перамогі! (Бурная авадыя ўсяго зала. Удзельнікі пасяджэння стаячы спяваюць партыйны гімн „Інтэрнацыянал“).

ПА ОБЛАСЦІ

Калгасная моладзь рыхтуецца да веснавой сяўбы

Моладзь вызваленых калгасаў Лёзненскага раёна актыўна ўключылася ў баявую падрыхтоўку да веснавой сяўбы. Комсамольцы праводзяць вялікую растлумачальную работу сярод калгаснікаў па пытанню засыпкі насенных фондаў у калгасах.

Сакратар комсамольскай арганізацыі калгаса імені Войкава тав. Марозава агітуе калгаснікаў асабістым прыкладам. Яна першай здала зярно са сваіх зберажэнняў у насенна-страхавы фонд арцелі.

Вялікая работа праведзена комсамольскай арганізацыяй сельгасарцелі „Пражэктар“ (сакратар тав. Казлоўская). У калгасе насенны фонд засыпан на 87 процантаў, абагулены коні і за імі наладжан добры дагляд.

Нядрэнна працуе старшыня калгаса „Чырвоны Мір“, Чарніцкага сельсовета, комсамолка Ніна Шэўчэнка. Калгас заканчвае засыпку насення. Сабран інвентар. Коні поўнаасцю забяспечаны кармамі.

А. ШКІР'ЯНАВА.

Зноў вярнуліся да жыцця

Чырвоная Армія вызваліла ўжо ад нямецкіх захватчыкаў звыш сарака насельных пунктаў Сіроднінскага раёна, галоўным чынам тэрыторыю Казьянскага і Мешневіцкага сельсоветаў.

Вызвалены ад іга нямецкай акупацыі народ з невычарпальнай энергіяй узяўся за аднаўленне сваёй гаспадаркі, разбуранай фашысцкімі варварамі. Ужо адрамантаваны і пушчаны ў эксплуатацыю два млыны, абсталяваны ўласнымі сіламі дзве кузні, у якіх зараз рамантуецца сельскагаспадарчы інвентар. Калгаснікі рыхтуюцца да веснавой сяўбы.

Кіраўніцтвам раёна звернута вялікая ўвага на добрыбыт працоўных. Для хутчэйшага вырашэння жыллёвага пытання арганізаваны будаўнічыя брыгады, якія дапамагаюць у рамонце разбураных і пабудове новых жылёвых памяшканняў.

Працуе медпункт, дыркульня, функцыяніруюць лазні, прапускная здольнасць якіх поўнаасцю задавальняе насельніцтва.

З першых жа дзён пасля вызвалення ад акупацыі былі адкрыты дзве школы, у якіх навучаецца звыш 340 дзяцей.

МАКАРАЎ.

Аднаўленне МТС

Дружна ўзяліся рабочыя і служачыя Трудоўскай МТС за аднаўленчыя работы. Абсталяван прыстасаваны для майстэрні будынак. Адкрыта кузня. Сабрана для рамонта 4 трактары. Працуе рамонтная брыгада.

За кароткі час трактарысты Радчанка і Спірыдонаў адрамантавалі трактар. Кавалі Беляеў І. і Кукушкін Ф. вырабляюць для майстэрні інструменты: ключы, малаткі і зубілы.

З РОЗНЫХ КРАІН

Баі ў Югаславіі

Як паведамляюць з Югаславіі, часці народна-вызваленчай арміі зноў занялі горад Яйцы ў Заходняй Босніі, а таксама руднікі ў раёнах Крэка і Жывініда (Заходняя Боснія). У горадзе Тузла прадаўжаюцца вулічныя баі.

Часці народна-вызваленчай арміі вядуць у Ліку ўпорныя баі з германскімі часцямі і ўсташамі, якія прабуюць прабіцца з Госпіча ў напрамку Сены і Отоцца. У Заходняй Босніі прадаўжаюцца жорсткія баі ў сектары Мрконіч—Град—Гламоч, дзе нямецкай дывізіі ўдалося заняць дарогу, звязваючую гэтыя два гарады. На гэтым участку фронта праціўнік панёс велізарныя страты.

Ва ўсходняй Босніі часці народна-вызваленчай арміі прадаўжаюць весці паспяхова аператыўныя сектары Дабой—Тузла—Зворнік.

Бюлетэнь „Форын карэспандэнс“

аб савецка-польскіх адносінах

Н'ю-Ёрк, (ТАСС). Бюлетэнь „Форын карэспандэнс“ піша, што ёсць падставы думаць, што амерыканскі і англійскі ўрады лічаць савецкую прапанову лініі Керзона „дружэстнай і прыемлімай“. Як думаюць, гэты пункт гледжання будзе ізаложан у свой час. Бюлетэнь указвае, што аўтарамі лініі Керзона з'яўляліся дзяржавы, якія стварылі Польшчу пасля першай сусветнай вайны. Польскі ўрад даўно ведаў, што лінія Керзона прадстаўляе сабой базу для прапановы па ўрэгуліраванню пытання аб граніцах і ён не можа чакаць ніякага другога лепшага ўрэгуліравання ўсходняй граніцы.

Адказы рэдантар
А. КРУШЫНСКІ.